

Besluitenlijst Auditcommissie

Datum	31 oktober 2018
Tijd	10:00 - 13:30
Locatie	Louise de Colignyzaal
Voorzitter	Dhr. Jan Henk Verburg
Aanwezig zijn de leden :	C.W. Bierens, A.I.G. Dorst, J.L. Kool-Blokland en R.L.J.M de Wit
Tevens zijn aanwezig :	<u>EY</u> : M. de Hair en J. van Gerwen (agendapunt 1 t/m 5); <u>Control en Financiën</u> : R.D.A. Wiskerke (volledige vergadering), B. Rijk (agendapunten 1 t/m 4.2), J. Verhage en M. de Zwarte (agendapunten 6 t/m einde vergadering); <u>Statengriffie</u> : S. de Visser (secretaris) en M.E. Trimpe (verslag).
Afwezig :	G. van Unen en A.G.M. Veraart
Nummer:	18933183

1 **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering en noemt de verhinderingen, mede vanwege de veranderde vergaderdatum.

2 **Vaststellen van de agenda – 18925965**

De agenda wordt vastgesteld.

3 **Verslag commissievergadering van 7 september 2018, met actiepuntenlijst**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Actielijst:

4. Voorstel: Besluiten of met het voorleggen van de begroting 2019 deze toezegging over concretisering acties en doelstellingen is afgedaan. De voorzitter constateert dat de Auditcommissie de concretisering een voortgaand proces vindt. Dit komt de volgende vergadering terug.
11. Evaluatie control na 1,5 jaar Voorstel: afwachten.
14. Evaluatie Auditcommissie: door tijdgebrek is de evaluatie nog niet opgesteld. Aangezien dit een onderdeel is van het overdrachtdossier wordt de evaluatie nog dit jaar aan de Auditcommissie voorgelegd.
15. Presentatie Planning- en control software: dit punt komt vandaag aan de orde en is daarmee afgehandeld.

4 **Accountant**

4.1 **Brief GS van 23 oktober 2018 met managementletter 2018 - 18926252**

Mevrouw De Hair licht de management letter toe. Zij geeft aan geconstateerd te hebben dat de provincie een professionele organisatie is, die voortgang boekt in het oppakken van de aanbevelingen van de accountant. Er blijft wel aandacht nodig om die veranderingen uit te voeren. De heer Van Gerwen gaat nader in op een aantal processen, zoals de herinrichting

van het financiële systeem en de IT-beheersing. Duidelijk is dat de organisatie een planning heeft vastgesteld wanneer de verbeteracties worden opgepakt.

De heer Bierens vindt tijdige en volledige aanlevering van stukken zoals die rond Thermphos door VCB een aandachtspunt. De accountants hebben het college gevraagd hier extra aandacht aan te geven. Kern is dat de juiste informatie wordt gegeven in de managementrapportages om toezicht uit te oefenen.

EY let met name op de zaken die de provincie kan doen om dat te verbeteren, geeft mevrouw De Hair aan. Ook de organisatie constateert dat een aantal zaken niet goed loopt. De voorziening Thermphos / Van Citters Beheer BV (VCB) is een complex schattingsproces. Met het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) zijn er wel de nodige verbeterstappen gezet. Met name de opschortende voorwaarden moeten goed inzichtelijk zijn.

De heer Dorst gaat in op back-testing als beheersinstrument. Hij vindt dit een goede methode.

De heer Wiskerke constateert dat in het project Thermphos door de SOK een andere situatie is: hierin zijn namelijk op papier harde eisen gesteld. Of dat haalbaar is, is een ander verhaal. De organisatie zit er boven op om te bewaken dat er tijdig de juiste stappen worden gezet. Vereist is dat er op 1 maart 2019 een jaarrekening is van VCB, waarmee de accountant verder kan voor het jaarrekeningsproces van de provincie. Dan kan ook bezien worden of de voorziening toereikend is. De omvang daarvan is weer essentieel voor de eigen jaarrekening.

Mevrouw De Hair constateert dat de provincie een activiteit elders belegd, en daar toezicht op heeft. De opschortende voorwaarden uit de SOK moeten nu eerst worden opgelost. De accountant ziet erop toe dat de zaken die de provincie aangaan, zoals de managementrapportages, door de organisatie goed worden gevolgd en de juiste informatie wordt verkregen.

De heer Wiskerke zegt dat de managementrapportages van VCB zich hebben ontwikkeld en inmiddels wél voldoen aan de gestelde eisen door provincie, ZSP en rijk.

De heer Dorst vraagt of zijn indruk juist is dat de accountant nu dit toezicht oppert. De heer Wiskerke geeft aan dat de accountant heeft geadviseerd om bepaalde vereisten op te nemen in de SOK. Gezamenlijk houden de drie partijen in de SOK VCB aan deze vereisten. De heer Bierens informeert voorts naar de controle op subsidieverstrekking. Heeft de accountant gekeken naar de houding van de provincie om soms soepel met subsidieaanvragen om te gaan, en heeft dat mogelijk verband met ambtenaren die soms al lang op de betreffende dossiers zitten?

Mevrouw De Hair schetst de steekproefsgewijze controle op de subsidiebeschikkingen: deze moeten voldoen aan het normenkader in de provinciale subsidieverordening. Hierin zitten al veel controlestappen. Er zijn geen bevindingen opgenomen over 2017. Na de beschikking is het bij meerjarige subsidies de regel dat wordt gecontroleerd hoeveel er besteed is (realisatie- of toerekeningsbeginsel). Daar wordt wisselend mee omgegaan door de subsidieontvangers. Aangezien de organisatie goed in beeld wil houden hoeveel aan middelen beschikbaar is, adviseert EY om over te gaan op het voorzichtigheidsbeginsel, wat betekent dat toegekende meerjarige subsidieasten in het eerste jaar wordt genomen. Nu vanaf 2018 naar dit voorzichtigheidsprincipe wordt overgegaan, moet in de jaarrekening worden toegelicht hoe de lasten naar voren worden gehaald, zeker om vergelijking over de jaren mogelijk te maken. Verder is het voor de provincie budgettair neutraal. Op de vraag van de heer Dorst geeft mevrouw De Hair aan dat het verantwoordingsformulier de Subsidieverordening volgt. Advies is om binnen het subsidieproces te waarborgen dat de inhoudelijke toetsing van subsidieaanvragen en subsidievaststellingen eenduidig wordt vastgelegd.

De heer Bierens informeert vervolgens naar de bevindingen van de accountant over inkoop en aanbesteding, met name de zinsnede 'Het risico op onrechtmatige aanbesteding neemt toe'. Er spelen immers grote dossiers op dit gebied, zoals bijvoorbeeld de renovatie van de Stationsbrug. De heer Van Gerwen licht toe dat aan de voorkant duidelijk moet zijn hoe een project in de markt wordt gezet. Er wordt niet afgedwongen dat je een standaardformulier gebruikt. Tijdens de tussentijdse controle is een aantal aanbestedingen gecontroleerd. Geconstateerd is dat de beoordeling op verschillende manieren gebeurt. Advies is om dit strakker te organiseren om te waarborgen dat alle checks en balances plaatsvinden. Mevrouw Kool ziet kritische opmerkingen over de IT-beheersprocessen.

De heer Wiskerke geeft aan dat nog wordt gewerkt met een oud systeem. Voor de overstap naar Unit4Financials moeten de stamgegevens worden overgezet, en gecontroleerd. Daarnaast heeft de accountant naar het algemene IT-systeem gekeken en geconstateerd dat daar verbetering noodzakelijk is. Het college heeft dat in zijn reactie ook aangegeven. De heer Dorst vraagt vervolgens naar het Zeeuws Participatiefonds III, dat revolverend is. Hoe wordt omgegaan met de waardering van dit fonds? En hoe is dat met de andere fondsen? Komt het geld een keer terug?

Mevrouw De Hair geeft aan dat de middelen bij ZPF III niet weg zijn, tenzij er veel verlieslatende bedrijven uit gefinancierd worden. Het is bezit met waarde, en ieder jaar opnieuw moet dit gewaardeerd worden om er zicht op te houden. Ook kunnen toekomstige staten besluiten het geld uit dit fonds terug te halen.

De heer Dorst informeert naar de visie van de accountant op de interne controle-omgeving en met name de positionering van de controlfunctie. Spreker vindt dit een essentieel punt, en als de accountant een voorkeur heeft, zou het wat spreker betreft niet te hoeven wachten tot de evaluatie om de positie van control te veranderen. Situaties kunnen vaak niet goed vergeleken worden. Hij raadt aan om lering te trekken uit gezaghebbende rapporten die op dit punt verschijnen.

Mevrouw De Hair geeft aan dat EY geen visie heeft over de plaats van control in een organisatie. Er zijn twee modellen, centrale en decentrale positionering, met hun eigen voor- en nadelen. Welke keuze ook wordt gemaakt, het nadeel van het gekozen model moet zoveel mogelijk worden opgelost. Dat is de reden voor de evaluatie van de gekozen plaats. De bedrijfsvoering is de keuze van het college. Ze wil eerst kijken hoe deze keuze voor deze positie uitpakt. Elk model komt even vaak voor. Als actiepoint kan worden meegenomen of de theoretische nadelen van het gekozen model voldoende zijn opgepakt. De voorzitter concludeert dat dit punt terugkomt.

De heer Dorst waardeert het dat het college zaken voortvarend oppakt, maar zou het sterker vinden wanneer dat naast een van tevoren vastgesteld ambitieniveau wordt gelegd. Dan is nog beter de voortgang te zien.

De heer Wiskerke is van mening dat de ambities vooral voor de interne organisatie zijn, die voorheen geen (beschreven) interne controleprocessen had. Er is een plan van aanpak om alle processen te beschrijven, ook in aanloop naar aanstaande wetgeving. Spreker wil dit in een volgende vergadering wel toelichten. De ambitie is om op alle punten in 'groen' te zitten en een goede controle-omgeving te hebben.

Mevrouw De Hair vult aan dat geen enkele organisaties op alle punten in het groen zit.

Belangrijk is dat de provincie een structuur heeft voor het opvolgen van aanbevelingen.

De voorzitter vraagt naar de overprogrammering. De afgelopen jaren worden steeds veel zaken doorgeschoven. Is dit een aandachtspunt voor de accountant?

Dat wordt bij de jaarrekening opgepakt, geeft mevrouw De Hair aan. Bij onderuitputting wordt wel gekeken naar bepaalde bandbreedtes van de afwijkingen. Provincies hebben dit overigens altijd aan het eind van het jaar. De management letter gaat over bedrijfsvoering, waar het college mee aan de slag moet. Vraag is hoe EY Provinciale Staten kan ondersteunen met adviezen, zoals bijvoorbeeld rond investeringen. Spreekster stelt voor om dergelijke vraagpunten mondeling in deze commissie te bespreken. Dan komen de eigenlijke vraagpunten beter naar voren.

De heer Bierens zou graag zien dat het advies maatwerk is.

De heer Dorst noemt het activeren van grote infrastructurele werken als voorbeeld.

Wanneer het college weet dat Provinciale Staten advies zal vragen aan de accountant, kan het college hier op vooruitlopen.

Mevrouw De Hair vreest dat de adviesrol naar PS op deze wijze tekort wordt gedaan.

De heer Wiskerke wijst erop dat de accountant niet in een spagaat tussen GS en PS moet worden gebracht.

De voorzitter concludeert dat het goed is dat de accountant dit zo aankaart. In voorkomende gevallen wordt gekeken welke adviesvorm het best past. De auditcommissie zal dit nog nader bekijken.

4.2 Toelichting accountant op wijzigingen controleteam

Mevrouw De Hair licht toe dat de heer Smeenk EY heeft verlaten. Om op hetzelfde niveau diensten voor de provincie te kunnen verrichten, is besloten het bestaand team aan te

houden. Er is geen kennis verloren gegaan, alleen is de flexibiliteit iets minder doordat met een persoon minder wordt gewerkt.

De heer Bierens vraagt hoe de kwetsbaarheid van het team wordt verminderd.

Mevrouw De Hair geeft aan dat de vergaderingen van de Auditcommissie-vergaderingen voor 2019 al in haar agenda staan. Daarnaast is er binnen EY veel ervaring met provincies. Deze teams kijken mee.

De heer Wiskerke geeft aan dat beide partijen aan elkaar hebben moeten wennen, en dat is inmiddels geslaagd. Er zijn goede, stevige gesprekken geweest en afspraken gemaakt.

De voorzitter concludeert dat het goed is om hier vinger aan de pols te houden.

5 E-mail EY van 28 september 2018 over dekkingsreserves bij investeringen - 18924437

De voorzitter geeft aan dat in de Najaarsnota is ingegaan op de systeemwijziging met betrekking tot de dekkingsreserves bij investeringen. De accountant heeft geadviseerd via de geagendeerde e-mail.

De heer Bierens twijfelt naar aanleiding van het advies welke keuze gemaakt moet worden. Moet het maatwerk niet in alle gevallen aan PS worden voorgelegd?

De heer Wiskerke benadrukt dat het altijd aan PS is een besluit te nemen.

Mevrouw De Hair vindt het verstandig wanneer PS hier steeds een besluit over nemen. Het is wijs om niet elke keer te wisselen van methode, omdat het de inzichtelijkheid niet ten goede komt. Wordt de methode voor een bepaalde investering wel gewijzigd, dan moet dat in het statenvoorstel wel goed worden onderbouwd.

De voorzitter concludeert dat dit punt voldoende is behandeld.

6 Brief GS van 25 september 2018 over Begroting 2019, Najaarsnota 2018 en Begroting Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen 2019 -18923999

Over de oplegnotitie Begroting 2019 en Najaarsnota 2018 heeft mede vanwege tijdgebrek geen integrale afstemming met Financiën en Control plaatsgevonden.

Er komen nog antwoorden in een tweede ronde op de schriftelijk gestelde vragen.

Tevens komt er nog een erratum.

De voorzitter vraagt de heer Verhage een toelichting te geven.

De heer Verhage geeft aan dat de indeling van de begroting is veranderd, onder meer om te passen bij het werken met opgaven. Er specifiek gekeken naar het SMART maken van de indicatoren en de acties onder doelstellingen: wat wordt er met de acties beoogd en hoe maak je het meetbaar? Dit heeft wel wat gevergd van de organisatie. Verder is het een beleidsarm document.

De heer Dorst vindt het lastig om het voorstel te beoordelen, mede omdat de antwoorden op de vragen pas op de valreep zijn ontvangen. Er is tijd nodig om te beoordelen of de antwoorden relevant zijn.

Mevrouw Kooij beaamt dit en ziet dat veel van de vragen ook geen technische vragen zijn. Het biedt wel een goede input voor de begrotingsbehandeling. De begroting als document is wel duidelijk en prettig leesbaar. Het is zichtbaar dat er een stap vooruit is gemaakt.

De heer Wiskerke stelt voor dit punt van voorbereiden van de begrotingsbehandeling te betrekken bij de evaluatie van de Auditcommissie. De begroting gaat direct naar de Staten, zonder de vroegere inhoudelijke commissiebehandeling, maar met alleen de apolitieke bespreking in de Auditcommissie. De gestelde vragen worden wel vooraf door het college beantwoord.

De heer Bierens is van mening dat de Auditcommissie in haar evaluatie moet meenemen of deze manier van werken met de begroting beantwoordt aan het doel. Er is ook verschil tussen behandeling van jaarrekening, begroting en Najaarsnota.

De heer Dorst kan zich voorstellen dat de antwoorden van het college voorafgaand aan de begrotingsvergadering in een commissie worden besproken.

De heer De Wit vindt de begroting een leesbaar verhaal, waardoor er – naar zijn idee – minder vragen zijn gesteld.

De voorzitter vraagt naar de reden dat de vragen op zo'n laat moment door het college zijn beantwoord.

De heer De Zwarte antwoordt dat de financieel-technische vragen snel beantwoord konden worden, alleen de inhoudelijk-technische vragen leverden vertraging op, onder meer door de herfstvakantie in deze periode.

De voorzitter stelt vast dat de antwoorden op (een deel van) de gestelde vragen relevant zijn voor de Auditcommissie. Deze zouden minstens een weekend, of een bij voorkeur een week voorafgaand aan de vergadering beschikbaar moeten zijn voor de statenleden. Daarnaast moet er worden nagedacht of de antwoorden nog in de commissies besproken moeten worden. Dit wordt bij de evaluatie van de Auditcommissie meegenomen.

7 Concept Statenvoorstel wijziging financiële verordening provincie Zeeland 2017

De heer Verhage licht het voorstel toe, waarover volgtijdelijk ná vaststellen van Najaarsnota een besluit moet worden genomen. Het betreft vooral de wijze van activeren en afschrijven van investeringen, de termijnen, de dekking van afschrijvingslasten en hoe om te gaan met onderhoudsvoorzieningen.

De voorzitter concludeert dat de Auditcommissie adviseert het voorstel als hamerstuk te agenderen voor de Statenvergadering van 9 november 2018.

8 Rondvraag

De heer Dorst vraagt of op korte termijn een vergadering wordt gepland voor het bespreken van de evaluatie ten behoeve van het overdrachtdossier.

De voorzitter stelt vast dat zo mogelijk nog in 2018 een extra vergadering wordt belegd.

9 Presentaties P&C software door twee bedrijven

Vertegenwoordigers van de bedrijven Lias en Peperflow presenteren hun product aan de aanwezige leden van de Auditcommissie.

10 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 13.35 uur.

Actielijst na vergadering op 31 oktober 2018

	Vergadering	Actiepunt	Voortgang / afhandeling
4.	27 oktober 2017	In tekstuele begrotingswijzigingen acties en doelstellingen verder concretiseren aan de hand van een voorstel van afdeling Financiën en Statengriffie.	31 oktober 2018: de concretisering is een voortgaand proces, dat de eerstvolgende vergadering (15-2-2019) opnieuw wordt geagendeerd.
11.	25 mei 2018	Evaluatie control na 1,5 jaar afwachten.	Agenderen in november 2019 Hierbij meenemen of de theoretische nadelen van het gekozen model voldoende zijn opgepakt.
14.	25 mei 2018	Evaluatie Auditcommissie	Wordt op 31 oktober 2018 geagendeerd, zodat voor de volgende statenperiode duidelijk is welke keuze gemaakt wordt. Komt terug in de eerstvolgende vergadering (15-2-2019).
16.	31 oktober 2018	Toelichting op controleprocessen door afd. Financiën.	Komt terug in een volgende vergadering.
17.	31 oktober 2018	Bespreken op welke wijze de accountant PS het best kan adviseren.	
18.	31 oktober 2018	Bezien hoe voorbereiden van begrotingsbehandeling het best kan worden vormgegeven.	